

Medlemsstaternes lovgivning - Skotland

Den originale sprogudgave af denne side [en](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Denne side indeholder oplysninger om lovgivning og juridiske databaser i Det Forenede Kongerige, med særlig henvisning til den skotske retskreds.

Retskilder

De primære retskilder i Det Forenede Kongeriges skotske retsområde er:

- primær lovgivning i form af **love vedtaget af Det Forenede Kongeriges parlament** samt **love hidrørende fra Skotlands parlament**
- EU-lovgivning
- sekundær (eller underordnet) lovgivning i form af almindelige **anordninger (Statutory Instruments)** og særlige skotske **anordninger (Scottish Statutory Instruments)**. Anden sekundær lovgivning kan være udstedt i form af **cirkulærer (Administrative Orders)**
- **common law** (sædvæneret), som er udviklet i retspraksis.

Retsforskrifter – beskrivelse

Primær lovgivning, eller **love vedtaget af parlamentet**, udarbejdes af det britiske parlament i London og gælder for hele Det Forenede Kongerige eller dele deraf. Det britiske parlament har ligeledes godkendt **delegation af lovgivningsbeføjelser (devolution of legislative powers)** til de decentrale parlamenter og forsamlinger, som kan udstede primær lovgivning på en begrænset række områder, der er gældende på deres respektive territorier. Anden primær lovgivning kan udfærdiges af regenten inden for rammerne af dennes prærogativer, og denne lovgivning kan antage former, såsom *Orders in Council, proclamations, royal warrants, royal instructions, regulations* og *letters patent* (kongelige anordninger).

Sekundær lovgivning udstedes med hjemmel i beføjelser, der er tildelt af Dronningen i Statsråd (*Her Majesty in Council*), ministre, departementer (ministerier), skotske ministre eller andre organer eller personer. Denne lovgivning kaldes også **delegeret lovgivning**, og den retsforskrift, hvorved hjemmelen tildeles, betegnes bemyndigelsesloven eller hovedloven. Sekundær lovgivning kan have mange betegnelser såsom *Orders in Council, Regulations eller Rules*, og under et kaldes (almindelige) anordninger eller skotske anordninger.

Ved **Scotland Act 1998** blev der skabt hjemmel for og uddelegeret beføjelser til det skotske parlament i Edinburgh. Det separate parlament, som blev nedlagt, da Skotland blev forenet med England og Wales i 1707, blev (efter en folkeafstemning) derved genoprettet i Skotland. Da Skotland imidlertid fortsat er en del af Det Forenede Kongerige, har det britiske parlament stadig lovgivningsbeføjelser inden for visse områder. Skotlands parlament kan vedtage primær lovgivning på de områder, der blev overdraget til parlamentet i medfør af ovennævnte lov (og Scotland Act 2012). Disse områder omfatter: sundhed, uddannelse, lokalforvaltning, socialt arbejde, boligforhold, planlægning, turisme og økonomisk udvikling, visse transportanlæggende, retsvæsen, frihedsrettigheder og sikkerhedsspørgsmål, herunder de fleste privat- og strafferetlige aspekter, politi- og brandmyndigheder, en lang række miljøspørgsmål, landbrug og fiskeri, sport og kunst samt opfyldelse af internationale forpligtelser inden for de decentraliserede områder. Ved Scotland Act 2012 blev disse beføjelser udstrakt til også at gælde for visse dele af skatteområdet. Skotske anordninger kan ligeledes udstedes af de skotske ministre i medfør af de beføjelser, der er tildelt i love vedtaget af Det Forenede Kongeriges parlament eller i love vedtaget af Skotlands parlament.

Kompetencen til at indgå **internationale traktater** på vegne af Det Forenede Kongerige ligger formelt hos regenten (*the Sovereign under the Royal Prerogative*), idet regenten undertegner sådanne traktater efter indstilling fra den britiske regering. Det britiske parlament spiller efter den nugældende retstilstand ingen formel rolle ved udarbejdelsen af traktater, men når en traktat

nødvendiggør en ændring af den britiske lovgivning eller er betinget af offentlige bevillinger, følges den almindelige parlamentariske lovgivningsprocedure. EU-traktater kan kun gennemføres i Det Forenede Kongerige ved lov og behandles derfor af parlamentet. Når *Constitutional Reform and Governance Act 2010* træder i kraft, kan en traktat ikke ratificeres, medmindre a) en minister først har fremlagt traktaten for parlamentet, b) traktaten er blevet offentliggjort, og c) hverken Over- eller Underhuset efter en periode på 21 dage har besluttet, at traktaten ikke skal ratificeres.

Regelhierarki

Når der opstår konflikter mellem de forskellige retskilder, er domstolene det primære forum til løsning af dem. Tvister vedrørende fortolkningen af lovgivningen kan også løses af domstolene. Eftersom der ikke findes nogen grundlov i Det Forenede Kongerige, er det ikke muligt at få prøvet en lov vedtaget af parlamentet med den begrundelse, at den er "grundlovsstridig". I den **forfatningsretlige doktrin om "parlamentarisk suverænitet"** hedder det, at det britiske parlament er den øverste lovgivende magt i den forstand, at parlamentet kan vedtage og ophæve en hvilken som helst lov, og at intet andet organ kan ophæve eller drage gyldigheden af en lov vedtaget af parlamentet i tvil.

Doktrinen om parlamentarisk suverænitet begrænses imidlertid af Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU. I kraft af tiltrædelsesakten af 1972 udgør **EU-lovgivningen** en del af lovgivningen i England og Wales (og Skotland og Nordirland). National lovgivning skal fortolkes sådan, at den så vidt muligt er forenelig med EU-lovgivningen.

Menneskerettighedsloven af 1998, hvorved den europæiske konvention om menneskerettigheder blev inkorporeret i Det Forenede Kongeriges lovgivning, giver domstolene flere beføjelser til at efterprøve love vedtaget af parlamentet. National lovgivning skal vidt muligt fortolkes i overensstemmelse med rettighederne i konventionen.

Domstolenes afgørelser, og især appeldomstolenes, spiller en vigtig rolle i udviklingen af gældende ret. Ikke alene træffer de bindende afgørelser vedrørende fortolkningen af lovgivningen, men de ligger også til grund for *common law*, der er afledt af domstolsafgørelser i tidligere sager (retspraksis). Det almindelige princip er, at en ret generelt er bundet af tidligere afgørelser truffet af en højere ret. I forbindelse med EU-lovgivning er EU-Domstolen den højeste myndighed. **High Court of Judiciary** er den øverste strafferetlige instans i Skotland, mens **Law Lords** i Overhuset har fungeret som den øverste civilretlige instans i Skotland. De blev imidlertid erstattet af **Supreme Court** (højesteret) den 1. oktober 2009.

Institutionelle rammer

Institutioner med ansvar for at vedtage retsregler og beslutningsprocedurer

Primær lovgivning udarbejdes af det britiske parlament i London. Inden et **lovforslag** bliver til en **lov vedtaget af parlamentet**, skal det godkendes af begge kamre i parlamentet: Underhuset og Overhuset. Nedenstående trin gennemgås i begge kamre:

- førstebehandling (formel fremlæggelse uden debat)
- andenbehandling (generel debat)
- behandling i udvalg (detaljeret gennemgang, debat og ændringsforslag. I Underhuset foregår dette trin generelt i et offentligt lovforslagsudvalg)
- rapporttrin (mulighed for yderligere ændringsforslag)
- tredjebehandling (sidste chance for debat, ændringsforslag er mulige i Overhuset).

Når et lovforslag har været igennem begge kamre, sendes det tilbage til Underhuset (hvorfra det hidrørte), for at Overhusets ændringsforslag kan behandles.

Begge kamre skal være enige om den endelige ordlyd. Lovforslaget kan sendes frem og tilbage mellem de to kamre mange gange, før der opnås enighed om lovforslagets indhold. Når dette sker, skal regenten stadfæste lovforslaget.

I **Skotlands parlament** foregår en lignende proces, der omfatter fremlæggelse af lovforslag, behandling, debat og afstemning, selv om der **kun er et enkelt kammer** i parlamentet. Der er tre trin:

- **Trin 1:** De(t) relevante parlamentsudvalg gennemgår lovforslaget og udarbejder en beretning om de overordnede principper i forslaget. Under en samling i parlamentet behandles denne beretning, og det debatteres, hvorvidt der er enighed om de overordnede principper i forslaget. Hvis der opnås enighed i parlamentet, fortsætter behandlingen af forslaget på trin 2.
- **Trin 2:** Et udvalg eller til tider hele parlamentet foretager en grundig gennemgang af lovforslaget. På dette trin kan der fremsættes ændringsforslag, der betegnes ændringsforslag til lovforslaget.
- **Trin 3:** Lovforslaget genbehandles under en samling i parlamentet. Der kan fremsættes yderligere ændringsforslag, hvorefter parlamentet debatterer og beslutter, hvorvidt det ønsker at vedtage den endelige udgave af lovforslaget.

Når et lovforslag har været gennem alle de parlamentariske trin i Det Forenede Kongerige eller Skotlands parlament, skal regenten **stadfæste lovforslaget (Royal Assent)**, hvorefter det ophøjes til **lov**. I Skotland kan Attorney General og Solicitor General inden for en periode på fire uger gøre indsigelse mod lovforslaget, hvis forslaget efter deres opfattelse ligger uden for det skotske parlaments lovgivningsbeføjelser.

Primær lovgivning kan generelt kun **ændres eller ophæves** af ny primær lovgivning. Der er imidlertid undtagelser, hvor visse ændringsforslag og ophævelser kan gennemføres ved hjælp af anordninger, dvs. hvis de gennemfører EU-forpligtelser eller en lovgivningsreform, der reducerer eller fjerner byrdefuld regulering. Sådanne anordninger (*Orders*) skal imidlertid godkendes af begge kamre, inden de kan udarbejdes.

Primær lovgivning træder i kraft i overensstemmelse med de **ikrafttrædelsesbestemmelser**, der findes i loven. I loven kan der være angivet en specifik ikrafttrædelsesdato. Dette kan være øjeblikkeligt efter regentens stadfæstelse af loven, på en bestemt dato (generelt mindst to måneder efter regentens stadfæstelse) eller på en dato, der skal fastsættes af ministeren eller ministeriet i en ikrafttrædelsesbekendtgørelse (*Commencement Order*). Der kan gælde forskellige ikrafttrædelsesdatoer for forskellige bestemmelser i loven.

Ikrafttrædelsesdatoen for sekundær lovgivning angives almindeligvis i selve anordningen. Undtagelsesvis offentliggøres ikrafttrædelsesdatoen i en meddelelse i de officielle tidender (*London Gazette* eller *Edinburgh Gazette*).

Juridiske databaser

Der findes en række juridiske databaser.

- På webstedet for [Office of Public Sector Information \(OPSI\)](#) findes **al primær lovgivning** vedtaget af det britiske parlament, det skotske parlament, det nordirske parlament og Wales' nationalforsamling samt **al sekundær lovgivning**, der gælder for hele eller dele af Det Forenede Kongerige, i deres fulde længde. Der er gratis adgang til oplysningerne.
- **Revideret primær lovgivning**, der dækker alle dele af Det Forenede Kongerige fra 1235 til i dag, kan findes i [UK Statute Law Database](#). Der er gratis adgang til databasen.

Selv om man kan få adgang til **al skotsk lovgivning** på OPSI's websted, findes al skotsk primær og sekundær lovgivning, der er vedtaget og udarbejdet siden decentraliseringen i 1999, også på webstedet for [Office of the Queen's Printer for Scotland](#). Der er gratis adgang til lovgivningen.

[Legislation.gov.uk](#), der omfatter webstederne for både OPSI og *Statute Law Database*, og som erstatter lovgivning offentliggjort på webstedet for *Office of the Queen's Printer for Scotland*, er det officielle websted for al lovgivning i Det Forenede Kongerige.

Relevante links

[Office of Public Sector Information \(OPSI\)](#), [Statute Law Database](#), [legislation.gov.uk](#), [Office of the Queen's Printer for Scotland](#)

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 30/04/2019